תלמוד בבלי · אחרונים · ליקוטי מהריל · סדר נשים

ליקוטי מהריל על קידושין

רבי י־הודה ליב מזקילקוב

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

ליקוטי מהריל על קידושין

רבי י־הודה ליב מזקילקוב

מקור הטקסט: דיקטה · רישיון: CC BY-SA 4.0

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/ליקוטי-מהריל-על-קידושין/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

דף יב. 4
דף מג. 5
דף מה. 6
דף מח. 7
דף מז מח 15

דף יב.

תוס' בד"ה ודילמ' שאני התם דאית לי' שותפות בגווה וכו' וא"ל דאין הכי נמי דהא תנן וכו' ע"ש והנה דברי התוס' תמוהים דבאמת לפי דברי תוס' אזי קושית המקשה הוא מנ"ל דשליחות מהני היינו הקושי' ממתני' דהוי שאמר לו רבו דשם משמע אפי' דליכא שותפות ועיקר קושית המקשן חסר מן הספר והפשט פשוט לכאורה דקושייתו קאי על הך דלעיל מחבורה שאבדה פסחה ע"ש ונ"ל בעזה"ש לתרץ בפשוט ובאמת המהרש"א ז"ל הקשה על התוס' דפירשו דהקושית המקשן הוא מהר"י שאמר לו רבו א"כ מעיקרא הו"ל לאקשוי' מהך מתני' ולא מהך דחבורה אלא ודאי הפשט פשוט דגם עכשיו מקשה מהך מתני' דחבורה וכו' וע"ז לא פריך מידי דהא התם נמי אית לי' שותפות בגווה ונ"ל בעז"ה לתרץ בפשוט קושית המקשה דאתי שפיר ולא תקשי דילמ' אין הכי נמי דהנה הפני יהושע פירש די"ל דלא כשיטת רש"י דפירש דלשחיטה בעינן שליחות וי"ל דלא בעינן שליחות רק מדין זכי' יוכל לשחוט דודאי ניחא לבעלים שישחוט וא"כ לכאורה אם אמרינן דזכי' לאו מטעם שליחות אזי הדין פשוט אך אם נאמר דשליחות לא מהכי דלא אמרינן שלוחו של אדם כמותו מ"מ יוכל לשחוט מדין זכי' והא דהמקשן מקשה מהך דחבורה מנ"ל שלוחו של אדם כמותו ולכאורה מה פריך הא י"ל דמדין זכי' יוכל לשחוט אך ז"א דמקשן פריך שפיר דהא קתני אם שלהם נשחט ראשון וכו' דמשמע דווקא אם שלהם נשחט ראשון אבל אם שלו נשחט ראשון אע"ג דהם לקחו לעצמם מקודם פסח היינו קודם ששחט הוא השלו ונמצא גלי דעתי' דניחא להו במה שקנו והוי בודאי חזרה לגבי זה של משלו ואין כאן זכות מ"מ אוכלין משלו ואמאי אלא ודאי הטעם לאו משום זכות רק משום שליחות עכ"ל הפ"י ופי' דרש"י לא ניחא לי' בזה משום דסוברי' דזכי' הוא מדין שליחות וא"כ אם שליחות לא מהני אזי לא מהני ג"כ מדין זכי' וא"כ הקושית הגמר' מחבורה וכו' הוא בפשוט מנ"ל דמהני לענין שליחות דאי לא מהני אזי ג"כ מדין זכי' לא מהני והנה לפי סברת הפוסקים בתופס לבעל חוב במקום שחב לאחרים לא מהני אפי' בעשאו שליח לתפוס מ"מ לא הוי השליח כמותו היכא שחב לאחרים בתפיסתו ובאמת היכא שיוכל לתפוס עבורו אזי מהני אפי' במקום שחב לאחרים משום מגו דאי בעי זכי לנפשי' זכי נמי לחברי' וא"כ חזינין דסברא מגו דאי בעי זכי לנפשי' עדיף מעשאו שליח וק"ו דמגו דזכי לנפשי' זכי נמי לחברי' עדיף מעשאו שליח דמגו דזכי לנפשי' ודאי עדיף אפי' ממגו דאי בעי זכי לנפשי' ולפ"ז פריך הגמר' שפיר ודלמא שאני התם וכו' ואין לומר כקושית התוס' דאין הכי כמי ז"א דקושית הגמ' קאי על הך דחבורה שאבדה פסחה מנ"ל דמהני שליחות כמותו וא"ל דילפינן מפסח כדקאמר הגמ' מיני' דלמא שאני

התם דאית לי' שותפות בגווי' וא"כ אמרינן מגו דזכי לנפשי' זכי כמי לחברי' ומהני אף דזכי' הוא מטעם שליחות ונימא דשליחות לא מהני מ"מ כיון דאית לי' שותפות וא"כ הוי מגו דזכי לנפשי' וסבר' מגו דזכי לנפשי' עדיף מעשאו שליח כמו שמבואר לעיל לענין תופס לב"ח וכו' וא"כ שפיר מהני התם מדין זכי' והיינו מגו דזכי לנפשי' משא"כ בחבורה שאבדה פסחה דהתם אע"ג דג"כ יש לו שותפות ושייך ג"כ לכאורה מגו דזכי לנפשי' מ"מ הא שם ע"כ לאו מדין זכי' קאתי מדקתני אם שלהם נשחט ראשון משמע אבל אם שלו נשחט ראשון אע"ג שהם קנו לעצמם פסח והוי חזרה מ"מ אוכלים משלו ואמאי הא לא הוי זכות אלא ודאי מדין שליחות פריך שפיר מנ"ל דשליחות מהני דילמ' שליחות לא מהני ושם מהני מדין זכי' ואף דזכי' הוא מדין שליחות מ"מ מגו דזכי לנפשי' דזה עדיף משליחות וכנ"ל אך לכאורה קשה מ"מ מה פריך דילמ' שאני התם הא אם אמרינן אין שוחטין הפסח על היחיד א"כ לא שייך מגו דזכי לנפשי' דהא לא מצי לזכות לנפשי' לחוד דהוא יחיד אך ז"א דבאמת עיין בב"מ גבי טלית מבואר אף דלנפשי' לחוד לא מצי לזכות רק אם זכי נמי לחברי' מ"מ מהני הזכי' מגו דזכי לנפשי' וא"כ הוא הדין הכא ופשוט הוא א"כ לפ"ז מתורץ קושית התוס' ואין צריך לתירוצם ולא קשה קושית המהרש"א הנ"ל וק"ל בעז"ה:

דף מג:

תנן נערה המאורסה וכו' אמר ר"ל כמחלוקת לגרושין וכו' ור' יוחנן אמר וכו' וקשה לי לר"ל לאשמעינן הפלוגת' בקדושין דסברי רבנן דיכולה לקבל הקדושין וניתנו בגירושין במכש"כ ונ"ל דאשמעינן רבותא לר' יהודה אך קשה כח דהתיר' עדיף דהא ל"ל דאשמעינן רבות' אליב' דר' יהודה דהלכת' כוותי' דהא פסקינן כת"ק:

פירש"י ד"ה כך מחלוקת בקידושין וכו' דאם קדשה עצמה מקודשת קשה לי דהלשון משמע דבדיעבד מהני הקדושין ולכתחלה לא א"כ עה פריך בגמר' על ר"ל בה ובשלוחה לא הא י"ל דהיינו לכתחלה אך י"ל דקשה עוד לענין מה נקט הגמר' בה ובשלוחה לא הוי לי' למינקט בה לא וי"ל כך דרש"י פי' בד"ה גירושין דמכנסת עצמה וכו' דאבי' ניחא לי' עכ"ל א"כ הוי מה שהיא מקבלת מטעם כמו שליחות דהיא הוי' שלוחה של אבי' א"כ לר"ל דסובר דבקדושין יכולה היא לקבל לרבנן ולכאורה קשה אמאי בשלמא גירושין תלה הכתוב ביד דכתיב ונתן בידה וכיון דיש לה יד אזי יכולה לקבל משא"כ בקדושין כיון דהתורה זכתה להאב ואמאי יכולה היא לקבל ואי משום ויצאה והיתה דהוי היקש א"כ כי צווח אמאי לא אשגחו בי' ואפשר י"ל דבאמת הכסף קדושין שייך לאבי' רק

כיון דיש לה יד יכולה לקבל הקדושין מסתמ' ניחא לי' לאבי' ואי משום דמפקעת עצמה מרשות אבי' ז"א דהא על האב צצוה להשיא בתו כדכתיב ואת בנותיכם תנו לאנשים אך לפ"ז היא שלוחה של אב א"כ לפ"ז אם היא עושה שליח לא מהני דהוי כמו מילי דהא היא בעצמה הוי' מטעם שליחות וא"כ בשלוחה לא היינו אפי' דיעבד א"כ בה משמע ג"כ אפי' בדיעבד ומקשה שפיר לר"ל ודו"ק אח"ז ראיתי במהרש"א דכותב ג"כ דהיא הוי שליח של אבי' ע"ש:

הר"ן ז"ל מביא תירוץ דבקדושין דמדעתה ובגרושין בע"כ וקשה הוי' לי' לפרש כמו שפירש"י דהסבר' דבקדושין מפקעת עצמה ובגרושין מכנסת עצמה ובאמת יש נ"מ דאם מטעם מכנסת א"כ אבי' ניחא לי' והוית שלוחו א"כ לא מצית משוית שליח דהוי מילי ולהטעם דקדושין מדעתה וכו' וגרושין לא בעינן דעת א"כ יכולה ג"כ לעשות שליח בגרושין אך ז"א דקשה (חסר סוף המאמר):

דף מה:

בגמר' קטנה שנתקדשה לדעת אבי' והלך אבי' למדינת הים וכו' הקשה הפ"י לשיטת רש"י דס"ל דהא דרשאי לאכול בתרומה לרב הונא היינו מטעם חזקה דסתם קדושין לחופה קיימא א"כ מה הוצרך רש"י לומר גבי ממון אוקי ממון בחזקת לר"י ובתרומה היינו הטעם משום דדברי תורת ארוסה אוכלת בתרומה ולא הוי רק דרבנן ואמאי לא פירש"י כפשוטו דגבי תרומה רשאי לאכול משום חזקה וגבי ממון להוצי' ודאי לא מהני מטעם חזקה עיין בפ"י ונ"ל לתרץ ת"ל הקושי' של הפ"י דהנה לכאורה קשה לי על רש"י דפי' דרשאי לאכול בתרומה מטעם חזקה דסתם קדושין לחופה קיימ' וקשה לי על פירושו דהנה ידוע הובא בפוסקים דחזקה כל היכא דאיכ' לברורי לא סמכינן אחזקה היינו שאינו חזקה כלל היכא דאיכ' לברורי וא"כ לפ"ז מה יועיל כאן חזקה שנתיר אותה לאכול בתרומה מטעם חזקה שוודאי לא ממ"ה אבי' היינו שרוצה בהקדושין דהא החזקה לא הוי כלל דהא איכ' לברורי היינו שיבוא אבי' ונדע מה בלבו שאמר אם רוצה וא"כ האיך רשאי לאכול בתרומה מטעם חזקה זו עכשיו דהא איכא לברורי אך ז"א דהנה ידוע דאם אמרינן אין ברירה אזי אף אם בא אב ואומר שרוצה בנשואין אזי אין ראוי להאמין שרוצה דדילמא אין ברירה עיין בניטין פרק כל הגט ובביצה ע"ש וא"כ לפ"ז שפיר פירש"י דרשאי עכשיו לאכול בתרומה מטעם חזקה שודאי רוצה האב בנשואין מטעם סתם קדושין לחופה קיימא ואיכא למימר דהא איכא לברורי היינו שנשאל לאבי' אם רוצה ז"א דאף אם יאמר שרוצה ג"כ אינה רשאי לאכול מטעם הנשואין דדילמא אין

ברירה ואם כן יש לומר אף שרוצה עכשיו מכל מקום דלמא לא רצה אז בשעת מעשה אילו הוי ידע וא"כ ודאי ליכא לברורי ולכך רשאי לאכול בתרומה מטעם החזקה הנ"ל אך לכאורה קשה דהא ידוע דבאיסור דאיירתא יש להחמיר וא"כ וודאי אם יהא חומרא אם נאמר יש ברירה ודאי אמרינן יש ברירה להחמיר עיין במפורשים וא"כ אכתי קשה אמאי אוכלת בתרומה אי מטעם חזקה הנ"ל הא איכא לברורי היינו שנחמיר ונאמר יש ברירה וא"כ אם יבוא האב ויאמר שרוצה ניתלי שרצה ג"כ אלו הוי שמע אז וא"כ איכא לברורי ולא תאכל השתא מטעם חזקה דהא נחמיר לומר שלא תאכל עתה והיינו שנאמר יש ברירה כדי שנחמיר שלא תאכל עתה מטעם דאיכא לברורי היינו בעת ביאת האב אך ז"א דהא בדרבנן תולין להקל היינו אם הוא רק חיסור דרבנן אמרינן יש ברירה להקל וגם אם הוא קולא לומר אין ברירה אמרינן להקל בדרבנן דאין ברירה וא"כ לפ"ז שרי לאכול בתרומה כאן דהא אף דבאיסור דאורייתא יש ברירה להחמיר היינו שיהי' חזקה דאיכא לברורי כנ"ל מיהו כאן הוא רק איסור דרבנן אם תאכל תרומה דהא מדאורייתא אף אם היא ארוסה אוכלת בתרומה וא"כ אין כאן אלא איסור דרבנן דמדרבנן אין ארוסה אוכלת בתרומה וא"כ כיון דהוא רק איסור דרבנן אף אם תאכל תרומה א"כ אמרינן להקל דאין ברירה וא"כ שפיר נסמוך אחזקה דהא ליכא לברורי דאף אם יבוא ויאמר שרוצה לא נאמין לו וא"כ הוא ליכא לברורי וסמכינן שפיר עכשיו אחזקה להקל בדרבנן לאכול בתרומה וא"כ לפ"ז מתורץ קושית הפ"י דרש"י הוצרך שפיר לומר הטעם דמדאורייתא רשאי לאכול בתרומה אף בלא החזקה דדבר תורה ארוסה אוכלת בתרומה דבאמת אם מן התורה לא היה ארוסה שרי לאכול בתרומה א"כ גם כאן לא היתה רשאי לאכול מטעם חזקה דהא אם הוי איסור דאורייתא א"כ הוי אמרינן להחמיר דיש ברירה וא"כ הוי איכא לברורי ולא הי' סמכינן אחזקה ולכך פירש"י דהוא רק איסור דרבנן וא"כ שפיר סמכינן אחזקה דאין ברירה להקל ומתרץ קושית הפ"י:

דף מח.

בסוגיא דעשה לי שירים ונזמים הנה הש"ך הקשה בסימן ע"ב ס"ק ט' על הפוסקים דאם הוא שומר שכר יוכל לקדם בו אשה והקשה דא"כ האיך קאמר הגמר' דפליגי באומן אם קונה בשבח כלי אי לא הא אף אם אין קונה בשבח כלי מ"מ תקדש דהא הוי שומר שכר וא"כ ודאי יוכל לקדש וכו' ע"ש עכ"ל ולי נראה בעז"ה לתרץ קושי' זו וגם קושית המהרש"א ז"ל מה שהקשה על הרא"ש ז"ל דכותב דאין להוכיח מדקאמר דכ"ע אין אומן קונה בשבח כלי כו' אין לדקדק דהלכת' כך כו' דלא הוי מצי למימר לכ"ע קונה דא"כ

לכ"ע מקודשת והקשה המהרש"א מ"מ וודאי הוי מצי לאוקמי דכ"ע אומן קונה אלא דהכא פלוגתייהו לאו בקבלן איירי אלא בשכר יום ופלוגתייהו במלוה ופרוטה וא"כ מדלא קאמר הכי לכאורה מוכח דהלכה דאין אימן קונה:

ונ"ל לתרץ קושית המהרש"א בעהש"י דהכה לכאורה לא קשה קושית הש"ך על הך אוקומת' דפליגי ר"מ וחכמים אם אומן קונה לא קשה לכאורה על החכמים אמאי אינה מקודשת אפי' אם סברי דאין אומן קונה מ"מ הא הוי ש"ש ולהפוסקים הנ"ל יוכל לקדש אשה בדבר שהוא ש"ש עליו ז"א דהנה מנ"ל דאומן הוי ש"ש היינו ממתני' בב"מ דכל האומנים שומרי שכר הן והנה לפי מה דמשוי שם בגמ' אומן לשוכר וחד דינא אית להו והנה לא קשה אמאי סברי חכמים דאינה מקודשת ז"א די"ל כמחליף רבה בר אבהו הובא בגמרא שם דר"מ סובר שוכר כשומר שכר הוי וחכמים סוברים דשוכר הוי כש"ח והנה לפי"ז גם באומן כן לר"מ הוי ש"ש ולרבנן הוי ש"ח דהא חד דינא אית להו ומתני' דכל האומנים י'ל כר"מ כמו שפירש"י דקושית הגמרא שם דעיקר שתוקמי מתני' כר"מ משום דסתם מתני' כר"מ ע"ש ולכך סברי חכמים דאינה מקודשת אם אין אומן קונה בשבח כלי משום דלא הי ש"ש דסוברים דאינו רק ש"ח וא"כ לא קשה מידי (אך לכאורה י'ל מוכח דלהלכה דאומן קונה בשבח כלי דאל"כ י'ל קשה לענין מה קאמר דר"מ סובר דאומן קונה בשבח כלי הא י"ל דסובר דאין אומן קונה רק דהא דסובר מקודשת משום דלר"מ הוי אומן ש"ש ולכך מקודשת אך אם אמרינן דהלכה הוא דאומן קונה בשבח כלי א"כ לא קשה כלום דבאמת הגמרא מוקי פלוגתייהו דר"א סובר אומן קונה כדי שהלכה י'ל כן דהלכתא כר"מ עיין בש"ך ופוסקים דפירשו דהא דלא מוקי רבא פלוגתייהו בישנה לשכירו' מתחלה ועד סוף משום דאם נוקי פלוגתייהו בישנה לשכירות אזי י'ל הלכה כחכמים דהא קיימא לן ישנה לשכירות מתחלה ועד סוף לכך מוקי באופן אחר היינו במלוה ופרוטה ושר"מ סובר דדעתה אפרוטה והכ' הלכתא כר"מ י'ל וכן מצינו לפרושי ג"כ דלא תקשי אמאי מוקי דר"מ סובר דאומן קונה הוי לי' לפרושי דר"מ סובר ג"כ דאין אומן קונה רק הא דסובר מקודשת משום דסובר דהוי ש"ש ז"א דרוצה לאוקמי כאשר הלכתא הוא כרב אסי שם בב"מ דאומן קונה וכו') וא"כ לא קשה מידי קושית הש"ך על הפוסקים דהיכי דהוי ש"ש יוכל לקדש אשה ולא קשה מידי אך לכאורה מ"מ קשה לתירוץ רבא דכ"ע סוברים דאין אומן קונה וכו' רק דפליגי אם מלוה ופרוטה אי דעתה אפרוטה או אמלוה א"כ לכאורה הי' קשה אמאי סוברים חכמי' דאינה מקודשת אף אם דעתה אמלוה מ"מ הא הוי ש"ש וא"ל כנ"ל דר"מ דסובר דאומנים הוו ש"ש וחכמים סוברי' ש"ח דא"כ קשה מה צריך לדחוקי ולאוקמי פלוגתייהו

במילת' דלא הוזכר כלל בפלוגתייהו בברייתא אם הוסיף לה נופך משלו זה דבר חדש הוא לומר דמיירי פלוגתייהו בהכי כיון שלא נראה כלל לומר דמיירי בי' דלא הוזכר כלל בברייתא ובאמת לכל האוקימתא דלעיל אין צריך כלל לומר דפליגי במה דלא איירי בברייתא מה שא"כ הך דהוסיף לה נופך משלו זה ודאי דוחק הוא להעמיד פלוגתייהו בזה האופן עיין במפורשי' דפירשו דהא דדחיק לאוקומי בזה האופן היינו משום דאינו רוצה לומר דפליגי באוקימתא דלעיל בישנה לשכירות דא"כ יהי' הלכה כחכמים דהא אנן פסקינן דישנה לשכירות ורוצה לאוקמי פלוגתייהו באופן שיהיה הלכה כר"מ משום דגם אנן פסקינן לעיל דמלוה ופרוטה דעתה אפרוטה וא"כ יהי' הלכה כר"מ באותה פלוגתא וא"כ לפי דברי הנ"ל משום דהא דסברי דאינה מקודשת משום דסברי דהוי ש"ח וא"כ קשה לענין מה צריך לדחוק לאוקמי פלגתייהו במלוה ופרוטה ולומר דבר חדש דאיירי בהוסיף לה ולא מוקי בפשוט דפליגי בזה דר"מ סובר דהוי ש"ש ושפיר מקודשת משום דש"ש יוכל לקדש אשה לסברת פוסקים הנ"ל וחכמי' סוברים דאינה מקודשת משום דסברי דהוי רק ש"ח ובשלמא לעיל לא קשה לפי ווה דפליגי באומן קונה בשבח כלי אמאי לא מוקי פלוגתייהו דר"מ סובר דהוי ש"ש וח"ס דהוי ש"ח זה אין קושי' דהא לעיל באמת הך אוקימתא דאומן קונה אינו כלל דחוק ואינו צריך להוסיף מילתא בברייתא בפלוגתייהו ולא קשה כלל רק לפי מה דהוצרך לדחוק ולהוסיף דבריי' דאיירי בהוסיף לה נופך משלו והוקשה לכאורה לענין מה צריך לדחוק ולאוקמי פלוגתייהו במילתא דלא איירי בי' בברייתא וא"כ קשה שפיר לפליגו באומן אי הוי ש"ש אי לא אך ז"א דבאמת לפי אוקימתא דפליג' במלוה ופרוטה ואיירי שהוסיף לה נופך משלו הנה לכאורה זה אינו מבואר אימתי הוסיף לך נופך אם בשעת קדושין בעת שאמרה לו עשה לי שירים ונזמים אז הוסיף לה נופך משלו או לאחר שהחזיר לה השירים תוסיף לה נופך משלו ולכאורה יש קצת ראי' דאיירי שהוסיף לה בעת שאמרה עשה לי שירים דהא קתני בברייתא דר"מ סובר דכיון שעשאן מקודשת וא"כ אם נאמר דאיירי שהוסיף לה לאחר שעשה השירי' ונתנ' לה אז הוסיף אזי אין שייך לומר דכיון שעשאן מקודשת דהא אינה מקודשת עד שהוסיף לה נופך משלו ומדקאמר כיון שעשאן מקודשת ודאי דאיירי שהוסיף לה בעת שאמרה לו וא"כ שייך שפיר כיון שעשאן מקודשת מיד והנה איתא בח"מ סימן ש"ה דאם יש לשואל כלי אצל משאיל באופן שמחויב המשאיל לשמור הכלי של השואל אזי פטור השואל באם נאבדה או נגנבה הכלי של המשאיל משום דהוי שמירה בבעלים דהא המשאיל עמו קרינא בי' כיון דמחויב הוא לשמור כלי של השואל עיי"ש והכה לפ"ז ל"ק קושית הש"ך על הפוסקים דאם הוי ש"ש יוכל לקדש

א"כ אמאי אינה מקודשת לחכמים דהא הוי ש"ש דא"ל דחכמים סברי דהוי ש"ח א"כ קשה עכ"פ על אוקימתא דפליגי במלוה ופרוטה אמאי צריך לדחוק ואמאי לא ונוקי פלוגתייהו באומן אי הוי ש"ש או ש"ח דר"מ סובר דהוי ש"ש ורבנן סברי דהוי ש"ח ז"א די"ל דגמרא מוקי כמו שפירש שם בכל האומרים דמביא ברייתא דשוכר הוי ש"ח לר"מ ולר' יהודה ש"ש וא"כ י"ל באמת דרבנן סברי דהוי ש"ש ור"מ סובר דהוי ש"ח וא"כ לא מצי לאוקמי פלוגתייהו בזה דאם הוי ש"ש לר"מ הסברא דלא יהי' מקודשת ולרבנן תהי' מקודש' וא"ל דא"כ קשה אמאי סברי חכמים דאינה מקודש' דהא סוברים דהוי ש"ש וא"כ יוכל לקדש אשה כקושי' הש"ך הנ"ל ז"א דהא אם נאמר דאיירי בהוסיף לה בעת שאמרה עשה לי שירים אזי הוסיף להנופך והנה שפיר אמרו חכמים דאינה מקודשת משום דזאת ודאי אם הוסיף לה נופך משלו אז קודם שעשאה והיא ודאי לא רצתה להתקדש בפרוטה זו עד שיעש' לה השירים דהא אמרה לו בפירוש כן עשה לי שירים וכו' ואקדש אני לך עיין בתוס' דף מ"ו ד"ה ואפילו בקמייתא דפירשו דהיכי דהדיבור אינו כגמר עד מסירה אחרונה אזי מסירה הראשונה הוי מלוה כשאכלו דלא בתורת קדושין אתי לידה וה"ה הכא דהא הקדושין אינו גומרים עד שיעשה לה השירים וא"כ כל כמה דאינו עושה ומחזיר לה הוי המעות היינו הפרוטה מה שהוסיף לה הוי פקדון ובאמת זאת אין קושי' האיך מקודשת לר"מ דהא אף אם כשעשאה דעתה אפרוטה הא הפרוטה נתן לה כבר והוי מלוה הפרוטה גופה ז"א די"ל דמיירי בשלא נתאכלה הפרוטה והפרוט' בעין וא"כ מקודשת שפיר בפרוטה דהוי אצלה כפקדון ולפ"ז שפיר לרבנן אינה מקודשת אף דהוי ש"ש על הכלי ז"א דהא בעת שקיבל הכלי לעשות שירים ונזמים אז נתן לה פרוטה והוי כפקדון אצלה כנ"ל וא"כ יש לאומן אצלה פקדון וא"כ אין כאן ש"ש על הכלי משום דהוי שמירה בבעלים כסברת הפוסקים הנ"ל לכך אינה מקודשת להחכמים ובאמת סוברים דאומן הוי ש"ש ולפ"ז יש לתרץ בעזהש"י קושית המהרש"א על הרא"ש הנ"ל דהנה לכאורה קשה על התוס' דפירשו דאין להוכיח דהלכה דישנה לשכירות מדקאמר דכ"ע ישנה לשכירות ז"א כלל הוכחה דהא לא מצי למימר דכ"ע אינה לשכירות דא"כ אמאי סוברים החכמים דאינה מקודשת עכ"ל התוס' ונ"ל לכאורה דהלכה דישנה לשכירות מוכח מהכא דהא לכאורה מצי לומר דבאמת אינה לשכירות אלא לבסוף והא דסברי חכמים אינה מקודשת היינו משום דמיירי בהוסיף לה נופך משלו בשעת הקדושין ומיירי שבעת שעשה לה שירים כבר נתאכל הפרוטה וא"כ שפיר אינה מקודשת אפי' אם אינה לשכירות אלא לבסוף משום דלסברת התוס' הנ"ל דכל היכא דלא נגמר הקדושין אזי הוי כלא בא לידה בתורת קדושין וא"כ בעת שנתן לה

הנופך משלו אז לא עשה לה שירים עדיין ולא נגמר הקדושין וא"כ הוי כלא בא לידה הנופך בתורת קדושין וא"כ אפי' כשעשה להשירים ואף אם שכירות אינה לבסוף ע"ע הא כבר נתאכל הנופך שנתן לה והוי אותו הנופך מלוה וא"כ לרבנן דאמרי מלוה ופרוטה דעתה אמלוה א"כ אף שנותן לה עתה שכירות וזאת אין מלוה אם שכירות אינה אלא לבסוף מ"מ דעתה אמלוה היינו הפרוטה שנתן לה כבר ואכלתה דהוי מלוה ולכך אינה מקודשת לחכמים ולר"מ מקודשת משום דסובר דדעתה אפרוטה והיינו דדעתה אשכירו' ולא אמלוה ושכירות אינה מלוה אם אינה אלא לבסוף ושפיר מקודשת וא"כ לכאורה הא מצי לאוקמי בהכי פלוגתייהו ודכ"ע אינה לשכירות ומדקאמר ישנה לשכירות א"כ לכאורה מוכח דהלכה הוא דישנה וכו' וא"כ מה קאמר התוס' דאינה מוכח הא שפיר מוכח אמת שלפי אוקימתא דלעיל דכ"ע ישנה לשכירות ופליגי באומן שפיר לא מוכח דהא לא מצי למימר דכ"ע אינה לשכירות משא"כ לאוקמיתא דפליגי בהוסיף לה וכו' א"כ לכאורה שפיר מוכח דהלכה דישנה לשכירות וא"כ קשה על התוס' אך ז"א דהתוספות פריך שפיר דאין להוכיח דהנה נ"ל סברא פשוטה אליבא דהתוס' דבאמת צריכין אנו להבין דזהו ודאי אף לרבנן דמוקמי השתא דסברי דדעתה אמלוה היינו דמיירי בנתאכלו המעות היינו הנופך שנתן לה ובכי הא שפיר יש סברא דחכמי' סברי דדעתה אמלוה משום דהפרוטה שנתן לה כבר נתאכל ואינו בעין לכך אינה רוצה להתקדש באותה פרוטה דיש תרתי לרעותא שאינו נותן לה עתה הפרוטה וגם נתאכל לכך אין דעתה להתקדש באותה פרוטה רק במלוה מאחר שנותן לה עתה המלוה אבל אם אינה לשכירות אלא לבסוף ודאי לא דעתה אפרוטה שכבר נתאכל ואינו בעין רק אדרבא דעתה להתקדש במה שהוא בעין ואין להקשות דא"כ מ"ט דר"מ דסובר דמקודשת הא אם מיירי בנתאכל הפרוטה א"כ אף דסובר דדעתה אפרוטה מ"מ הא גם הפרוטה הוא מלוה דהא כבר נתאכל ז"א דר"מ סובר דבשעת מעשה כשנתן לה הפרוטה אפילו קודם שעשאו להשירים אזי דעתה היא להתקדש באופן זה שכשיעשה לה השירים תקדש באותה פרוטה שנתן למפרע וא"כ שפיר מקודשת משום דהוי כמו בהתקדשי לי בפרוט' אחר שלשים יום דמקודשת אפי' בנתאכל המעות משום דבא לידה בתורת קדושין וה"ה הכא ואין לומר דלסבר' התוס' הנ"ל דהיכי דלא נגמר הקדושין הוי לא בא בתורת קדושין ז"א דהא באמת נגמר הקדושין בפרוטה זו דהא היא רוצה שתתקדש כשיעשה לה השירים אזי תקדש באותה פרוטה לחוד לא בשכירו' והוי השכירות רק כמו תנאי ולכך סובר ר"מ דמקודש' וחכמים סברי דאינה מקודשת אף דלסברא הנ"ל דדעתה מה שנותן לה בעין וא"כ בשעת שנותן לה הפרוטה אזי הי' בעין הפרוטה וא"כ לפי סברא הנ"ל ודאי הי'

דעתה להתקדש כשיעשה לה באותה פרוטה שנותן לה בעין וא"כ אמאי אינה מקודשת ז"א בזאת ודאי מבואר גבי לאחר שלשים דיכולה לחזור בתוך שלשים וא"כ כאן דמיירי בנתאכל הפרוטה קודם שעשה השירים א"כ וודאי מעת שאכלה לא הי' דעתה להתקדש בפרוטה הנ"ל וא"כ שפיר אינה מקודשת משום דסברי דמלוה ופרוטה דעתה אמלוה ולא אפרוטה וא"כ במה תקדש ואף שבא לידה בתורת קדושין כנ"ל מ"מ הא אין עכשיו דעתה על הפרוטה באשר שכבר נתאכל ומה מהני שבא בתורת קדושין הא עכשיו אין דעתה להתקדש באותה פרוטה מאחר שאינו בעין ור"מ סובר דדעתה אפרוטה עכשיו אע"פ שאינו בעין מ"מ דעתה עלי' ומקודשת דהפרוטה אינה מלוה משום דגם מתחילה הי' דעתה להתקדש כשיעשה לה השירים שתקדש באותה פרוטה וא"כ בא לידה בתורת קדושין וא"כ מהני אם דעתה עכשיו להתקדש באותה פרוטה וא"כ לפ"ז שפיר פירשו התוס' דאין להוכיח מכאן דהלכה דישנה לשכירות דהא לא מצי לאוקמי לומר דכ"ע אינה לשכירות דא"כ אמאי אינ' מקודשת לחכמים וא"ל משום דסברי דדעתה אמלוה והיינו אפרוטה שכבר נתאכל ז"א דהא אם אינה לשכירות אלא לבסוף א"כ עתה נותן לה מעות בעין ובוודאי דעתה להתקדש באותה שכירות דדעתה אמה שנותן לה עתה והוא בעין והא דלפי אוקימתא עכשיו סברי רבנן דדעתה אמלוה ולא אפרוטה היינו משום דהפרוטה אין בעין שכבר נתאכל וא"כ פירשו התוס' שפיר דאין להוכיח דהלכה דישנה לשכירות וכו' ולפ"ז יתורץ קושית מהרש"א שפיר על הרא"ש דהנה לכאורה לשיטת הפוסקים דגם בשכיר יום הוי ש"ם ולאו דוקא באומן דהיינו טעמא ג"כ בשכיר יום משום שלהנאתו הוא אצלו ליטול שכירות אזי הוא כש"ש א"כ לכאורה קשה ג"כ על אוקימתות דלעיל אמאי לרבנן אינה מקודשת בין אם פליגי במקדש במלוה בין אם פליגי בישנה לשכירות הא יוכל לקדש אשה כיון שהוא ש"ש לשיטת הפוסקי' הנ"ל דש"ש יוכל לקדש אשה אך הוצרך להיות ג"כ כנ"ל משום די"ל דרבנן סברי דהוי ש"ח וזה אין קשה אמאי מוקי במקדש במלוה או בישנה לשכירות ופליגי בשכיר יום אי הוי ש"ש או ש"ח זה אינו קושיא על הגמרא דהא גם להך אוקימתא ג"כ אין דוחק להעמיד פלוגתייהו בהכי וא"כ מה חילוק אך לכאורה זה קשה מה דחיק להעמיד פלוגתייהו בהוסיף לה נופך משלו לפליגי דרבנן סברי דהוי ש"ח ור"מ סובר דהוי ש"ש וא"ל כמו שתרצתי לעיל בע"ה די"ל דרבנן סברי דהוי כש"ש והא דאינה מקודשת משום דכיון דלרבנן הוי המעות פקדון מה שהוסיף לה וא"כ הוי שמירה בבעלים ז"א דהא אי איירי בשכיר יום א"כ אם הוי ש"ש אזי כל יום ויום כלתה שמירתו כמבואר בח"מ בש"ש לזמן כשהגיע זמן אזי כלתה שמירתו ולא הוי רק ש"ח והוא הדין נראה לי פשוט וברור ואין צריך ראי' דבשכיר יום אזי

כל יום ויום כלתה שמירתו של היום רק דבאמת כל יום מתחיל שמירתו והוי יום אחד ש"ש ובכלות היום כלתה שמירתו וכל יום ויום כן הוא וא"כ קשה אף דאמרינן דהוסיף לה נופך משלו וזאת היא פקדון בידה והוי שמירה בבעלים זה שפיר על יום ראשון דשייך שפיר כיון שהוא מחוייבת לשמור פקדון שלו א"כ בשעה שהוא יהי' ש"ש הי' שמירה בבעלים דהא בשעת שקיבל על שמירתו אזי הוא עמו קרינא בי' שמחוייבת גם היא לשמור פקדון שלו משא"כ בכלות היום אזי נסתלקה שמירתו וביום האחר מתחיל שמירתו וא"כ לא הוי שמירה בבעלים אך ז"א דהא מ"מ היא עמו במלאכתו קרינא גם ביום האחר משום שבשעה שקיבל שמירתו אזי גם היא מ"מ חייבת לשמור הפקדון שלו וזאת אין חילוק אף שחיוב שמירתה התחיל קודם מ"מ אם גם בשעה שהתחיל שמירתו הוא עדיין הוצרך לשמור הפקדון הי' שפיר שמירה בבעלי' כמבואר בפוסקי' וא"כ לכאור' שפיר י"ל דרבנן סברי דהוי ש"ש רק דאינה מקודשת משום דהוי שמירה בבעלים וכנ"ל אך זה אינו דהא לפי מה שהוכחתי לעיל בעז"ה מן התוס' דאיירי ע"כ שנתאכל הפרוטה דאל"כ נשאר קושי' מה פרשו התוס' דאין להוכיח דישנה לשכרות הא מוכח שפיר כנ"ל אלא ודאי הוצרך להעמיד דאיירי שפיר שנתאכל הפרוטה וא"כ קשה שפיר דהא אם נתאכל הפרוטה אזי ודאי ביום שאחר כן לאחר שנתאכל הפרוטה הוא ש"ש שפיר דהא כל יום כלתה שמירתו ומתחיל שמירה אחרת כל יום וא"כ לאחר שנתאכל הפרוטה אזי ודאי הוא שומר שכר דהא אז לא הוי שמירה בבעלים דהא כבר נתאכל הפקדון ויש לו עליו מלוה וא"כ לא הוי שמירה בבעלים וא"כ קשה נהי דבאמצע המלאכה לא שייך לומר דתתקדש אף אם הוי שומר שכר דהא היא אינה רוצה רק בכל המלאכ' עכ"פ קשה ביום האחרון בעת שגומר המלאכה א"כ ודאי קשה דתקדש דהא הו' שומר שכר דלא הוי שמירה בבעלים דהא כבר נתאכל הפרוטה ואין לומר דמיירי דלא נתאכל הפרוטה דזה אינו דאם נאמר דהפרוטה הוא בעין ואפ"ה אמרי חכמים דאינה מקודשת והיינו טעמ' ע"כ משום דהיא אינה חוששה להתקדש במה שהו' בעין רק במלוה וא"כ נשאר קוש' הנ"ל על התוספ' הא יש להוכיח דהלכה דישנה לשכירות מדלא קא' דכ"ע אינה לשכירות וכו' ופליגי בהוסיף לה ובמלוה ופרוטה וכנ"ל אלא צריך להיות דגם רבנן מודו דבדבר שהו' בעין ודאי דעתה להתקדש וא"כ צריך להיות דאיירי שהפרוטה אינה בעין רק נתאכל וא"כ קשה הא הוי שומר שכר ואמאי אינו מקודשת דהא לא הוי שמירה בבעלים אך אם נאמר דמיירי באומן לא בשכיר יום א"כ הדין באומן שפיר דבאומן לא שייך כלתה שמירתו רק עד שנגמר הוי ש"ש וחל עליו חיוב שמירה מתחלת קבלת החפץ ומתחלתו הוי ש"ש עד שיגמור וא"כ שפיר לא קשה על אוקימת'

במלוה ופרוטה פליגי לא קשה כלום דלא נרא' מוכח באמת דהלכה דישנה לשכירות דיש לומר דאין לשכירות אלא בסוף והא דלא מוקי פלוגתיי' בהכי דאין שייך כלל הסבר' שלי הנ"ל משום דחכמים מודים דדעתה להתקדש כשהיא בעין וא"כ אם אינה לשכירות אף דאם נאמר דמלוה ופרוטה דעתה אמלוה זה אין שייך אם אינה לשכירות וכנ"ל והא דסברי אינה מקודשת אף אם ישנה לשכירות היינו משום דמיירי דהפרוטה נתאכל ואין להקשות דהא הוי מ"מ ש"ש זה אינו דהוי שמירה בבעלים דהא באומן אזי עד גמר מלאכה היא ש"ש אם בא לידו בתורת שמירה ולא שייך כלתה שמירתו וא"כ כשנתן אז לידה הפרוטה א"כ אז כשהי' הפרוטה בעין אז לא בא לידו השירי' וכו' בתורת שמירה משום דהוי שמירה בבעלים וא"כ אף אם נתאכל הפרוטה מ"ע הא אצל אומן אינו מתחיל כלל שמירה חדשה רק כמו שהוא אצלו בשעת קבלתו לידו ואם אז הוי שמירה בבעלים אזי פטור ולא הוי שומר שכר כל זמן שהכלי בידו דהכל הולך בתר תחלת שמירה וא"כ שפר סוברים חכמים דאינה מקודשת ובאמת סברי דאומן הוי שומר שכר ומ"מ אינה מקודשת משום דהוי שמירה בבעלים וא"כ לא קשה מידי וכל זה אם איירי באומן אבל אם נאמר דאיירי בשכיר יום קשה כנ"ל וא"כ שפיר פי' הרא"ש דאין להוכיח דהלכה דאין אומן קונה דיש לומר דאומן קונה רק דלא מצי לפלוגי בהכי דהא אמאי אינה מקודשת לחכמים ואין לומר בקושית מהרש"א דמצי לאוקמי שכיר יום זה אינו דהא ע"כ לא מצי לאוקמי בשכיר יום דא"כ קשה כנ"ל עיין בהרא"ש בקידושין דפירש וזה לשונו רב אלפס כתב וכו' מאי לאו בהא קמיפלגי וכו' ודחי לה לא דכ"ע אין אומן קונה בשבח כלי אלמא ליתא לדרב אשי ונראה לי דאין ראי' דמשום דבעי למדחי הא דאמר כתנאי הוצרך לומר דכ"ע אין אומן קונה וכו' דאם אומן קונה א"כ לכ"ע מקודשת וכן פי' ר"י דאין להביא ראי' דישנה לשכירות מתחלה ועד סוף וכו' משים דלא מצי למימר דכ"ע אינה לשכירות וכו' דא"כ הוי מקודשת לכ"ע עד כאן לשון הרא"ש ז"ל והנה לכאורה יש דקדוק לענין מה מביא הרא"ש ראי' לזה מתוס' על סברתו דאין להוכיח דהא לא מצי לאוקמי כ"ע אומן קונה דא"כ אמאי אינה מקודשת ומביא ראי' מתוס' דתוספת פירשו ג"כ באופן זה לענין יש לשכירות מתחלה וכו' ומה המשך זה בזה וגם למה לו ראי' לסברתו דהא פשוט וברור היא אך לפי הנ"ל אתי שפיר לשון דברי הרא"ש ככסף צרוף מזוקק דבאמת בפשוט יש לכאורה ראי' כסברת רב אלפס דאומן אינו קונה בשבח כלי מדלא קאמר דכ"ע אומן קונה והא דסברי דאינה מקודשת משם דמיירי בשכור יום ופלוגת' במלוה ופרוטה וכקושית המהרש"א ואין לתרץ כתירוץ שלי הנ"ל דאם מיירי בשכיר יום א"כ קשה אם סברי רבנן דהוי שומר חנם לפלגי בה כי וודאי דוחק לאוקמי במלוה ופרוטה

ואם איירי בשומר שכר אמאי אינה מקודשת דזה אינו דהא יש לומר דמיירי בלא נתאכל הפרוטה ועדין בעין וא"כ אף דבשכיר יום כלתה שמירתו מ"מ הא לא מתאכל הפרוטה וא"כ הוי תמיד שמירה בבעלים וא"כ לא קשה כלום וא"כ הוי מצי לאוקמי בשכיר יום ודכ"ע אומן קונה ומדלא קאמר הכי אזי לכאורה מוכח כדעת הרי"ף דאומן קונה לכך הביא הרא"ש ראי' מתוס' דפירש' דאין להוכיח דהלכה דישנה לשכירות דמשום דלא מצי לומר דאינה לשכרות דא"כ אמאי אינה מקודשת וא"כ לכאורה מוכח דמיירי בנתאכל הפרוטה דאל"כ קשה הא שפיר מוכח דישנה לשכירת וכו' א"ו דמיירי בנתאכל וכנ"ל ופי' תוס' שפיר דאין להוכיח וא"כ לפ"ז דע"כ מיירי שנתאכל ושפיר אין לאוקמי בשכיר יום דא"כ אמאי אינה מקודשת וכנ"ל וע"כ איירי באומן וא"כ אם אמרינן דאומן קונה אמאי אין מקודשת לכך צריך לומר דכ"ע אין אומן קונה אבל להלכה יש לומר דאין קונה ודברי הרא"ש נכונים וברורים למאוד:

דף מז מח

בסוגיא דהמקדש במלוה

הנה המפרשים הקשו על הרמב"ם ז"ל שפסק דהמקדש במלוה אינה מקודשת ובמכר פסק דקני והוא תמוה ונ"ל בעזה"ש לתרץ קושי' הזאת והרמב"ם אזיל לשיטתו דהנה לכאורה קשה לי מה פריך הגמר' ותסברא אימא סיפא ושוין במכר וכו' והא י"ל דהא דבמכר קנה היינו משום דאפי' למ"ד דסובר מלוה להוצאה ניתנה מ"מ קנה במכר והיינו דדעתו אמחילת מלוה והוא שוה פרוטה ושפיר קני והא דבמלוה אינה מקודשת היינו משום דאף אם נימא דדעתה להתקדש בהנאת מחילת מלוה מ"מ אינה מקודשת משום דלא סמכה דעתה והיינו דחוששת שמא יש לזה שמקדש אותה במלוה יש עליו בע"ח אחר מה שהוא חייב לו וא"כ משועבדת הוא לו מדין דר' נתן דהנושה בחברו וחברו בחברו וכו' ובדר"נ לא מהני מחילה כמבואר בכמה מקומות וא"כ אף שהוא מוחל לה המלוה מ"מ תצטרך לשלם להמלוה שלו מדין דר' נתן ולא מהני מחילתו לכך אינה מקודשת ולהמ"ד דסובר דמקודשת היינו אף דלכאורה לא מהני הטעם דסובר דמלוה לאו להוצאה ניתנה דהא אף דהוי נתינה מ"מ לא סמכה דעתה דלמא חייב למי ולא מהני מה שנותן לה המלוה ז"א די"ל דהמלוה שהלוה לה עדיין בעין והנה הסבר' פשוטה דאם נאמר מלוה לאו להוצאה ניתנה אזי וודאי כ"ז שההלואה הוא בעין אין כאן שעבוד על נכסיו כמבואר בכמה מקומות וא"כ אין שייך כלל דר' נתן ולא משכחת לדר"נ רק בשאין המלוה בעין וא"כ למ"ד דמלוה לאו להוצאה ניתנה שפיר מקודשת ובמכר קנה אפי'

למ"ד דמלוה להוצאה ניתנה והיינו משום דקנה בהנאת מחילת מלוה ולא שייך לומר דלא סמיך אדעתא דדילמ' יש על הלוקח בע"ח וכנ"ל דנהי דיש על הלוקח בע"ח מ"מ הא הלוה זה המוכר נותן למלוה שלו קרקע היינו שמוכר לו וא"כ שוב אינו חוזר ב"ח של הלוקח על המוכר לו מדין דר"נ רק על הקרקע שיש ללוקח ונהי דפסקינן דבדר"נ אם פרע הלוה שני למלוה שלו צריך לשלם ג"כ למלוה ראשון היינו בפרע למלוה שלו מעות והבריח המלוה משא"כ בנתן לו קרקע וזה פשוט וא"כ שפיר סמיך המוכר דעתי' וקנה בהנאת מחילת מלוה אף אם מלוה להוצאה ניתנה משא"כ בקדושין וא"כ מה פריך הגמר' אך ז"א דהגמר' פריך שפיר דהנה הפ"י הקשה מה פריך הגמר' נימא כתנאי הא אפשר לאוקמי במלוה עדיין בעין לגמרי ופליגי במלוה ברשות בעלים אי להחזרה וכו' ותירץ דהמקשה סבר דאם ישנה לכל המלוה בעין אזי ודאי סברי כ"ע דמלוה ברשות בעלים להחזרה וא"כ מ"ט דמ"ד דאינה מקודשת אלא ע"כ איירי בהתחיל להוציאה ואין כולה בעין וא"כ ע"כ דפליגי אי מלוה להוצאה ניתנה ופריך הגמר' שפיר ע"ש והנה נ"ל בעז"ה פשוט וברור דאם אמרינן דמלוה ברשות בעלים להחזרה אזי ודאי כ"ז שהמלוה בעין ולא התחיל להוציאה אזי אין שום שעבוד ומבואר ג"כ בפוסקים ולפ"ז פריך הגמ' שפיר ממכר אמאי קנה אם נימא דמלוה להוצאה ניתנה וא"ל כנ"ל דהא ע"כ איירי בהתחיל להוציאה המלוה ומקצת בעין יש עדיין בידה דאל"כ קשה אמאי סובר המ"ד דאינה מקודשת הא מלוה ברשות בעלים להחזרה בשישנה כולה בעין כנ"ל והוי נתינה ממש וא"ל דהטעם משום דלא סמכה דעתה משום דר"נ וכו' ז"א דהא כשיש למלוה כולה בעין אף דאמרינן דמלוה להוצאה ניתנה מ"מ הא ברשות בעלים לחזרה וא"כ אין כאן שעבוד כנ"ל וא"כ אין שייך דר"כ דהא אין כאן כלל שעבוד והאיך שייך לומר דמשתעבד מדר' נתן וא"כ ע"כ מ"ט דסובר דאינה מקודשת אלא ודאי דמיירי ששלחה יד במקצת והוציאה וא"כ לא הוי ברשות בעלים להחזרה לכך אינה מקודשת אם נימא דמלוה להוצאה ניתנה א"כ קשה אמאי במכר קנה וא"ל דבהנאת מחילת מלוה וכנ"ל דא"כ אמאי סובר מ"ד דמקודשת במלוה הא אף דמלוה לאו להוצאה ניתנה ומחשב הנתינה מ"מ הא לא סמכה דעת' על הנתינה משום דר"נ וא"ל כנ"ל משום דסובר דמלוה לאו להוצאה ניתנה אזי לא שייך שעבודא דר"נ ז"א דהא מיירי שכבר שלחה יד והוציאה מקצת מעות וא"כ מה שהוציאה הוי ודאי מלוה ומשועבדת למלוה של מלוה שלה מדר"נ וא"כ אף דהנשאר מה שהוא בעין ע"ז אין שעבוד' דר"נ מאחר שאותה קצת בעין הוא וחייבת להעמיד בעיסקא מ"מ הא מקצת הוציאה וע"ז שפיר הוי דר"נ וא"כ לא סמכה דעתה ואמאי סובר מקודשת וא"ל משום דסובר דמלוה ופרוטה דעתה אפרוטה

וא"כ דעתה להתקדש במה שהוא בעין זה טעות גדול דודאי אף אמרינן דמלוה ופרוטה דעתה אפרוטה היינו שדעתה להתקדש רק בפרוטה זו ולא במלוה אבל עכ"פ רוצה היא ודאי המלוה ואם המלוה אינה אזי ודאי הקדושין אינו כלום וכאן אם לא סמכה דעתה דשמא יש עוד ב"ח ולא מהני מה שנתן לה המלוה היינו המקצת שהוציאה דע"ז שפיר הוי שעבודא דר"נ וא"כ ודאי הדין דאינה מקודשת ומנ"ל דסובר דמקודשת זה ודאי דוחק הוא לומר דפליגי בזה הסברא גופה אם סמכה דעתה או לא זה ודאי דוחק הוא דבשלמ' לקמן בגמ' קאמר שפיר דפליגי אי סמכה דעתה והיינו משום דשם יש סברא דסמכה דעתה דמימר אמרה לא שביק לדידי ומחיל לאחריני משא"כ הכא דאם נימא סברא זו דחשש על דין דר"נ בזה ודאי אין שייך פלוגת' וא"כ מ"ט דמ"ד דמקודשת אלא ודאי דמיירי באופן שיש לזה המקדש קרקע וא"כ שפיר אין כאן חשש משום דביש לו נכסים אזי שפיר יוכל למחול חוב שיש לו על אחרים כמבואר בפוסקים וא"כ פריך הגמ' שפיר אמאי במכר קנה וא"ל משום הנאת מחילת מלוה דא"כ גם תהיה מקודשת דהא לא שייך חשש דשעבודא דר"נ אם איירי בידוע שיש להמקדש נכסים ולפ"ז שפיר לא קשה קושית המפרשים ופוסקים על הרמב"ם ז"ל אמאי פסק במכר קנה ובאשה אינה מקודשת דז"א דהרמב"ם לשיטתו דפירש הך דאביי דאמר המקדש בהנאת מחילת מלוה מקודשת פירש הרמב"ם בענין אחר עיין בו אבל זאת באם מקדש עכשיו בהנאת מחילת מלוה סובר הרמב"ם דאינה מקודשת וי"ל הטעם בהרמב"ם היינו משום דלא סמכה דעתה משום דילמא יש על המקדש עוד ב"ח ולא מהני מחילה משום דילמ' אין לו נכסים להמקדש ולא מהני המחיל' מטעם דר"כ וכנ"ל והא דנקט הרמב"ם הטעם דמקדש במלוה אינה מקודשת משום דמלוה להוצאה ניתנה היינו דאי לאו להוצאה ניתנה שפיר היתה מקודשת באילו היתה המלוה בעין משום דאין כאן שעבוד' דר"נ באם מלוה לאו להוצאה ניתנה ומלוה ישנה עדיין בעין וכנ"ל לכך שפיר נקט הרמב"ם דמקדש במלוה אינה מקודשת משום דאף בהנאת מחילת מלוה ג"כ אינה מקודשת משום דלא סמכה דעתה משום דר' נתן אבל במכר לו קרקע בדמי הלואתו שפיר קנה היינו אף דמלוה להוצאה נתנה ואינה בעין מ"מ קנה בהנאת מחילת מלוה ושפיר סמיך דעתו משום דלא שייך חשש לענין דר' נתן כיון דלוה המוכר נותן לו קרקע וכנ"ל וק"ל ובעז"ה הדברים נכוחים:

תם ונשלם שבח לאל בורא עולם